

Anskaffelsesstrategi for Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen

Vedtatt i KDU med Våler kommune, sept 2025

**Trer i kraft sammen med ny samarbeidsavtale
fra januar 2026**

Innhold

1. Innledning og hovedmål	3
2. Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen, RIIK.....	3
3. Delmål	4
3.1. Strategisk innkjøp, lederforankring og samhandling.....	4
3.2. Organisering og kompetanse.....	4
3.3. Definerings av behov	5
3.4. Avtaleforvaltning.....	5
3.5. Bærekraft	6
3.6. Samfunnsansvar	7
3.7. Lokal handel og regional utvikling	7

1. Innledning og hovedmål

Anskaffelsesstrategien er en av kommunenes overordnede strategier og bestemmer veivalg og satsninger innen anskaffelsesområdet.

Det administrative vertskommunesamarbeidet Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen (RIIK); reguleres av kommunelovens kapittel 20. Kongsvinger er vertskommune. Samarbeidsavtalen regulerer innkjøpssamarbeidet.

Anskaffelsesstrategien gjelder for alt anskaffelsesarbeid som gjennomføres i kommunene og hos interkommunale selskap, på tvers av enheter og for alle faser i en anskaffelsesprosess, fra initiering av anskaffelsen til kontraktens avslutning. Den berører alle deler av organisasjonen, og det er et felles ansvar i linjeledelsen å bidra til at vi lykkes med å nå målene.

RIIK har ca 120 rammeavtaler per 1.1.2025, og kommuner og interkommunale selskaper i regionen anskaffer årlig for ca kr 1,1 -1,2 milliarder, medregnet investeringer.

Med utgangspunkt i samarbeidsavtalen skal RIIKs anskaffelser bidra til verdiskaping for kommunene og IKSene, ivareta et bærekraftig (økonomisk, sosialt og miljømessig) samfunnsansvar og skape tillit til RIIK som innkjøper.

Alle innkjøp i RIIK, hos kommunene og IKSene foretas i tråd med inngåtte avtaler og etter konkurranse. Anskaffelsene skal være juridisk korrekte, og det skal legges til rette for god anskaffelsesfaglig kompetanse. Dette innebærer at anskaffelsene støtter kommunenes og IKSenes overordnede mål for langsiktig utvikling av kommunene.

Målsetningene i anskaffelsesstrategien er presentert med underliggende delmål med tilhørende Tiltak. For bedre måloppnåelse rettes oppmerksomhet mot å:

- Være lojale til avtaler og konkurranse ved innkjøp.
- Sørge for ivaretagelse av det reelle behovet hos kommunene og interkommunale selskaper, både ved konkurranseutsetting ved kontraktsinngåelse og ivaretagelse gjennom kontraktens levetid.
- Skape en solid anskaffeskultur i samarbeid med kommunenes ledere.
- Utvikle og digitalisere, effektivisere og forenkle.
- Standardisere sortiment på tvers av deltakerne og anskaffelsesprosesser.
- Styrke kontraktsforvaltning og leverandøroppfølging i samarbeide med avtalebrukerne.
- Sørge for bærekraftige anskaffelser.

Resultatene fra anskaffelsesstrategiens mål og tiltak oppsummeres i RIIKs årlige rapport. I forbindelse med dette vurderes effekten av tiltakene.

2. Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen, RIIK

RIIK gjennomfører anskaffelser, inngår og forvalter avtaler på vegne av deltakende kommuner og IKS.

I tillegg bistår RIIK kommunene og IKSene med:

- Rådgivning ved gjennomføring av enkeltanskaffelser.
- Opplæring i forhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Det er hver enkelt deltakers ansvar at avtalene faktisk benyttes i tråd med kommunenes forpliktelser.

Avtaler med klausul om sekretariatsbidrag (SB) har en omsetning i 2024 på ca. 300 mill. kr/år. Det er

intensjon å ha SB for alle avtaler inngått av RIIK og at RIIK finansieres i sin helhet med dette bidraget.

3. Delmål

3.1. Strategisk innkjøp, lederforankring og samhandling

Mål

- Økt gjennomføringskraft, effektivisering av drift og reduserte kostnader gjennom økt samhandling mellom kommunene og RIIK.
- Bedret gjennomføring og implementering av innkjøpsrelaterte beslutninger og rutiner.

Tiltak

- RIIK, ved innkjøpsleder, samarbeider med hver enkelt kommune gjennom innkjøpskoordinator og kommunedirektørene.
- RIIK, ved innkjøpsleder, forankrer endringer i KDU.
- Innkjøpsrådet vurderer behov og beslutter hvilke produktområder det inngås rammeavtaler på deltagernes vegne.
- Ved fellesanskaffelser skal alle deltakere i RIIK som hovedregel omfattes av avtalen
- Ledere har ansvar for alt innkjøp. Det innebærer:
 - At inngåtte avtaler benyttes. Det er ikke anledning til å foreta anskaffelser hos andre leverandører i strid med inngåtte avtaler.
 - Å sørge for bruk av riik.no (avtaleoversikt).
 - Å sørge for informasjon og tilrettelegge rutiner for daglige innkjøp. Kontakte innkjøpskoordinator ved behov.
 - At alle bestillinger skal godkjennes og kontrolleres av leder.
 - At alle fakturaer skal kontrolleres i henhold til avtale og godkjennes.

Hvorfor

- Sørge for daglig innkjøpskontroll.
- Styrker forankring og gjennomføringskraft.
- Begrenser kostnader og effektiviserer driften.

3.2. Organisering og kompetanse

Mål

Kommunenes anskaffelser skal organiseres effektivt, gjennomføres profesjonelt med høy kompetanse. Lover og regler på anskaffelsesområdet skal overholdes. Effektive anskaffelsesprosesser i kommunene skal ivaretas.

Tiltak

- Ivareta et anskaffelsesmiljø med høy faglig kompetanse.
- Effektivisere og forenkle. Tilrettelegge god avtalebrukervennlig informasjon og verktøy. Bruke elektroniske verktøy i anskaffelsesprosessene (KGV/KAV, E-handel, E-faktura).
- Informasjon og opplæring internt i kommunene av ansatte med innkjøperansvar.
- Etablere klare ansvars- og myndighetslinjer i anskaffelsesprosessene og profesjonalisere bestillerfunksjonen.
- Etablere felles innkjøpsrutiner med høye krav til forberedelser og gjennomføring av anskaffelsesprosessene.
- RIIK skal utnytte stordriftsfordeler ved intern samordning og samarbeide med andre kommuner og fylkeskommuner der det er formålstjenlig.
- RIIK inngår felles rammeavtaler for kommunene og IKSene.
- RIIK gir råd ved enkeltanskaffelser.

- RIIK skal ivareta kontraktsforvaltning og leverandørutvikling i samarbeide med kommunene og IKSene, og opprette produktråd for flest mulig vare- og tjenestekategorier som bistår RIIK med å sørge for at reelle anskaffelsesbehov blir ivaretatt gjennom avtaleprosesser og avtaleoppfølging.

Hvorfor

- Sørge for at lover og regler på anskaffelsesområdet overholdes.
- Sørge for en ressurseffektiv anskaffelsesvirksomhet i kommunene basert på god forretningsskikk og høy etisk standard i den interne og eksterne saksbehandlingen.
- Opprettholder og øker fagkompetansen innen anskaffelser, være ledende på området og være en attraktiv samarbeidspartner.
- Minimerer risiko for feil i både gjennomføring av anskaffelsesprosesser og anskaffelse av feil vare eller tjeneste.
- Sørge for at RIIK er kommunenes og IKSenes faglige ressurs innen anskaffelsesregelverket og er deres kompetente rådgiver.
- Sørge for avtalebrukerdeltagelse og avtalelojalitet.

3.3. Definerings av behov

Mål

Kommunenes grunnleggende behov for varer og tjenester skal dekkes, ha rett kvalitetsnivå og ha et best mulig forhold mellom pris og kvalitet.

Det er viktig å definere behovet, beskrive hvilke utfordringer som skal løses, og hvilket resultat som skal oppnås. Avtalebruker kjenner behovet best og skal definere det. Behovet beskrives slik at leverandørene forstår hvilket løsningsalternativ de skal tilby.

Bruk av rammeavtaler sørge for at gjentakende anskaffelser utføres uten tunge prosedyrer og gjentas av den enkelte innkjøper.

Tiltak

- Legge stor vekt på definering av behovet og planleggingsfasen av anskaffelsen
- Sørge for medvirkning av fagpersoner fra organisasjonen i forberedelsen av anskaffelsene.

Hvorfor

- Sørge for at kommunenes og IKSenes behov for varer og tjenester ivaretas.
- Sørge for at kommunenes og IKSenes anskaffelsesprosesser profesjonaliseres.
- Sørge for at ledere og bestillere forstår at behovet dekkes i avtaler som inngås.

3.4. Avtaleforvaltning

Mål

Følge opp og samhandle med leverandører gjennom hele kontraktsperioden, for å sørge for best mulig tilpasning av avtalen, håndtere eventuelle avvik og iverksette nødvendige tiltak. Dette med mål om maksimal avtaleoppnåelse og kostnadseffektiv utnyttelse av kommunenes og IKSenes ressurser.

Tiltak

- Avholde møter mellom kommunenes og IKSenes avtalebrukere, leverandør og RIIKs forvaltningsansvarlig.
- Ivareta avvik, pris- og kvalitetsspørsmål, uklarheter og misforståelser ihht avtalen.
- Iverksette tiltak til forbedring, effektivisere produkt, tjeneste- og prosessutvikling.

Hvorfor

- Sørge for kontroll av kostnader og kvalitet.

- Sørge for avtaleutnyttelse.
- Sørge for oppfølging og kontroll av leverandørene.

3.5. Bærekraft

Grunnlag:

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. FNs bærekraftskrav dekker; menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjonsbekjempelse, og er basert på de ti prinsippene i FNs Global Compact ¹ og de underliggende konvensjonene og erklæringene.

RIIKs bærekraftsmål bygger også på Kongsvingerregionen (KIPR); Klima- og miljøstrategi og Energistrategi.

Mål

RIIK skal alltid bidra til inngåelse av solide og bærekraftige avtaler som bygger opp under FNs bærekraftsmål, for derigjennom å oppfylle målsettingene i kommunenes og IKSenes bærekraftsplaner.

Tiltak

- Legge vekt på alle relevante og grunnleggende bærekraftskrav i alle anskaffelser; menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjonsbekjempelse.
- Ha søkelys på bærekraft gjennom hele produktets- / tjenestens levetid, dvs i behov-, konkurranse- og forvaltningsfasen.
- Tildelingskriteriet miljø er vektet 30%. Alle offentlige innkjøp over 100 000 kroner, skal vektet minimum 30% innen klima og miljøhensyn, med mindre spesifikke unntak gjelder.
- Transport skal minimeres.
- Man skal fremme bruk av miljømerkede produkter av type; Svanen, Ecolabel og lignende.

Hvorfor

- Bruk av inngåtte avtaler sørger for at kommunene og IKSene velger bærekraftige løsninger og seriøse leverandører.
- Bruk av inngåtte avtaler bidrar til å oppfylle kommunenes og IKSenes samfunnsansvar og klimaplaner.
- Bruk av inngåtte avtaler sørger for sosial- og etisk bærekraft, sikring av rettferdighet, likestilling og menneskerettigheter.
- Bruk av inngåtte avtaler sørger for økonomisk bærekraft, ved å skape økonomisk vekst og utvikling som ikke skader miljøet eller samfunnet, inkludert korrupsjonsbekjempelse.

3.6. Samfunnsansvar

Mål

Kommunenes og IKSenes anskaffelsesvirksomhet skal bidra til å ivareta grunnleggende menneskerettigheter, lønns- og arbeidsvilkår, behov for lærlingeplasser og universell utforming.

Tiltak

- Ivareta krav om utvidet skatteattest ved bygge- og anleggsarbeider.
- Standardisere krav om lærlingeplasser i tjeneste- og bygge- og anleggskontrakter.
- Bidra til bruk av reserverte kontrakter for virksomheter med funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer.
- Vektlegge universell utforming i planlegging av anskaffelser.

Hvorfor

- Kommunene og IKSene bidrar til å sørge for utdanning for og rekruttering til bygg- og anleggsbransjen.
- Ivaretagelse av lærlingeplasser til lokalt næringsliv.

3.7. Lokal handel og regional utvikling

Mål

Innenfor retningslinjer for offentlige anskaffelser skal RIIK legge til rette for at lokale små og mellomstore bedrifter kan delta i konkurranser. Men favorisering av lokale leverandører er ulovlig.

Tiltak

- Ivareta informasjon til lokalt næringsliv om planlagte anskaffelser.
- For hver anskaffelse skal man sette relevante krav som er i tråd med de grunnleggende prinsippene om forholdsmessighet.
- I konkurranseforberedelsen skal man vurdere oppdeling i flere delkontrakter basert på kategori eller geografi. Aktuelle avtaler for dette kan være håndverkertjenester, entreprenørtjenester og transporttjenester mm.

Hvorfor

- Regionen har behov for et sterkt og konkurransedyktig lokalt næringsliv.
- Det bidrar til leverandørutvikling og styrking av næringslivet i regionen.